

PROJE BAŞLIĞI	<i>Orthurus heterocarpus</i> (Boiss.) Juz Bitkisinin Bazı Morfolojik ve Kimyasal Özelliklerinin Belirlenmesi, Kültüre Alma Olanaklarının Araştırılması
PROJE NUMARASI	TAGEM/TBAD/15/A04/P06/04
PROJE LİDERİ	Fulya YÜCEOL
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
PROJE BAŞLANGIÇ YILI	01.01.2015
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01.01.2018 /31.12.2018
<p><i>Orthurus heterocarpus</i> (Boiss.) Juz (Syn. <i>Geum heterocarpum</i>), memleketimizin Güney Anadolu bölgesinde rastlanılan çok yıllık rizomlu bir bitkidir. Karanfil ya da karanfil kökü olarak bilinen kurutulmuş kökleri halk arasında çaya lezzet katmak için kullanılmaktadır. Kimyasal içeriğinde: Flavonoit, kumarin(Tanker N., vd. 1990) köklerinin tanen, reçine, acı maddeler ve uçucu yağ(% 0.99-1.1) içerdiği belirtilmiştir(Baytop, T., 1994). Diyare ve mide ağrısının tedavisi için kaynatılarak içilmektedir. Toz halde karabiber yerine köfteye ve yemeklere konulmaktadır. Bitkinin toprakaltı kısımları kuruyunca karanfil gibi bir koku yaydığından karanfil olarak adlandırılmıştır. İçeriğindeki en önemli uçucu yağ bileşeni ÖJENOL'dür (Tanker ve Şener 1977). Öjenol, Türkiye'nin ithal ettiği başlıca ilaç hammaddelerinden biridir. Yıllık dış ticaret istatistiklerinde elde edilen bilgilere göre 1985 yılında 2-3 ton kadar tüketilmekte iken son üç yılda (2011-2013) bu miktar 12-13 tona kadar çıkmıştır(TÜİK). Ülkemize ithal edilen Öjenol, tropik bölgelerde yetişen bir bitki olan <i>Eugenia caryophyllata</i>'nın çiçek tomurcuklarından elde edilmektedir. Bu bitki ülkemiz florasında yetişmemektedir. <i>O. heterocarpus</i> (Boiss.) Juz'un köklerinden elde edilen uçucu yağ ticari karanfil yağından (<i>Eugenia caryophyllata</i>'dan elde edilen yağ) daha yüksek oranda öjenol içermekte ve karanfil yağının kullanıldığı yerlerde kullanılmaktadır. Bu bitki ilaç endüstrimize öjenol kaynağı olarak hammadde sağlamak yönünden katkıda bulunabilecek niteliktedir (Tanker ve Şener 1977). <i>O. heterocarpus</i> (Boiss.) Juz'un köklerinden elde edilen uçucu yağ ticari karanfil yağından (<i>Eugenia caryophyllata</i>'dan elde edilen yağ) daha yüksek oranda öjenol içermekte ve karanfil yağının kullanıldığı yerlerde kullanılmaktadır. Bu bitki ilaç endüstrimize öjenol kaynağı olarak hammadde sağlamak yönünden katkıda bulunabilecek niteliktedir (Tanker ve Şener 1977). Bu proje ile Güney Anadolu'da bulunan ve halk arasında "karanfil", "karafil kökü" gibi isimlerle tanınan <i>Orthurus heterocarpus</i> (Boiss.) Juz. bitkisi ve toprakaltı kısımlarının morfolojik açıdan incelenmesi, uçucu yağ bileşimi, toplam fenolik madde miktarı ve antioksidant aktivitelerinin belirlenmesi rizom, tohum ve çelikle çoğaltım olanaklarının araştırılarak kültüre alınması amaçlanmaktadır. Analizler Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Türkiye Tıbbi Aromatik Bitkiler Laboratuvarı'nda, çoğaltım çalışmaları ise yine enstitümüzün Tıbbi Aromatik Bitkiler Bölümüne ait 6 nolu serada yürütülmektedir.</p>	